

(อม.๓๐)

คำพิพากษา

คดีหมายเลขดำที่ อม. ๓/๒๕๕๗

คดีหมายเลขแดงที่ อม. ๑๓/๒๕๕๗

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๑๑ เดือน เมษายน พุทธศักราช ๒๕๕๗

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง
นายอิทธิพงษ์ พลบุตร ผู้คัดค้าน

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

ผู้ร้องยื่นคำร้องว่า ผู้คัดค้านเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบุรี จึงเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง มีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ พร้อมเอกสารประกอบต่อผู้ร้องภายในสามสิบวันนับแต่วันเข้ารับตำแหน่งพ้นจากตำแหน่ง และพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๕๙ และมาตรา ๒๖๐ ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ ผู้คัดค้านปฏิบัติตามเข้ารับตำแหน่ง เมื่อวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๕๗ และได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินกรณีเข้ารับตำแหน่งแล้ว ผู้คัดค้านพ้นจากตำแหน่งเนื่องจากสิ้นสุดสมาชิกภาพเมื่อถึงคราวออกตามอายุของสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบุรี เมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๑ และได้ยื่นบัญชีแสดงรายการ

ทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องเมื่อวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๑ แต่ไม่แนบเอกสารประกอบ มีผลเท่ากับไม่ได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ส่วนกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ซึ่งครบกำหนดต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินพร้อมเอกสารประกอบเมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๕๒ ผู้คัดค้านไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินพร้อมเอกสารประกอบ ผู้ร้องมีหนังสือแจ้งเตือนให้ผู้คัดค้านชี้แจงการไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินหลายครั้ง ผู้คัดค้านเพิกเฉย ผู้ร้องพิจารณาแล้วมีมติว่า ผู้คัดค้านจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง กรณีพ้นจากตำแหน่งและพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี จึงเสนอเรื่องขอให้ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัยว่า ผู้คัดค้านจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง กรณีพ้นจากตำแหน่งและพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี และห้ามมิให้ผู้คัดค้านดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันพ้นจากตำแหน่ง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ กับให้ลงโทษในกรณีจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙

ผู้คัดค้านให้การรับสารภาพ

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สอบถามผู้ร้องและผู้คัดค้านแล้วเห็นว่า คดีวินิจฉัยได้โดยไม่ต้องเรียกพยานมาไต่สวน

พิเคราะห์คำร้อง เอกสารประกอบคำร้อง และคำให้การของผู้คัดค้านแล้ว ข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังได้ว่า ผู้คัดค้านได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบุรี ตามประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบุรี (บางส่วน) ลงวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๔๗ เอกสารหมายเลข ร.๔ แผ่นที่ ๑๐ ผู้คัดค้านปฏิญาณตนเข้ารับตำแหน่งเมื่อวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๔๗ และพ้นจากตำแหน่งเนื่องจากสิ้นสุดสมาชิกภาพ เมื่อถึงคราวออกตามอายุของสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบุรี ผู้คัดค้านได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินกรณีเข้ารับตำแหน่งแล้ว แต่กรณีพ้นจากตำแหน่งผู้คัดค้านยื่นเอกสารประกอบไม่ถูกต้องครบถ้วน

ส่วนกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ผู้คัดค้านไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ ผู้ร้องมีหนังสือแจ้งเตือนให้ผู้คัดค้านชี้แจง การไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน และหนี้สินและเอกสารประกอบ แต่ผู้คัดค้านเพิกเฉย

มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยว่า ผู้คัดค้านจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง กรณีพ้นจากตำแหน่งและพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี หรือไม่ เห็นว่า ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่แก้ไขแล้ว มาตรา ๔ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง (๘) กำหนดให้สมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง มีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อผู้ร้อง เมื่อเข้ารับตำแหน่ง เมื่อพ้นจากตำแหน่ง และเมื่อพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี และได้มีประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดเกณฑ์รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๓ ข้อ ๒ กำหนดให้องค์กรบริหารส่วนจังหวัดที่มีรายได้ไม่ต่ำกว่าหนึ่งร้อยล้านบาท มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๔๓ และองค์กรบริหารส่วนจังหวัดเพชรบุรีมีรายได้ในปีงบประมาณที่ผ่านมา (ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๖) จำนวน ๒๒๙,๔๓๗,๖๗๒.๔๐ บาท ผู้คัดค้านเข้ารับตำแหน่งสมาชิกสภาองค์กรบริหารส่วนจังหวัดเพชรบุรี เมื่อวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๔๗ จึงเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ มีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อผู้ร้องภายในกำหนดระยะเวลาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ แม้ผู้คัดค้านได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินกรณีพ้นจากตำแหน่งแล้ว แต่ไม่ยื่นเอกสารประกอบให้ถูกต้องครบถ้วน มีผลเท่ากับไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ นอกจากนี้ผู้คัดค้านไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ตามที่ผู้ร้องเสนอเรื่องต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

ให้ดำเนินคดีแก่ผู้คัดค้าน ทั้งที่ปรากฏว่ากรณีพ้นจากตำแหน่งนั้น ผู้คัดค้านได้เขียนข้อความลงในแบบ บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินว่า “อยู่ระหว่างรอเอกสารจากสถาบันการเงินและจะยื่นเพิ่มเติม ภายหลัง” อีกทั้งผู้ร้องได้มีหนังสือขอให้ผู้คัดค้านชี้แจงเหตุผลของการไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน และหนี้สินและเอกสารประกอบหลายครั้ง แต่ผู้คัดค้านเพิกเฉย พฤติการณ์แห่งคดีแสดงให้เห็นว่า ผู้คัดค้านไม่ใส่ใจต่อหน้าที่อันสำคัญของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่จะต้องปฏิบัติในการยื่นบัญชี แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ อันเป็นมาตรการที่กฎหมายบัญญัติไว้เพื่อให้เกิด การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง องค์คณะผู้พิพากษามีมติเป็นเอกฉันท์ว่า ผู้คัดค้านจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง กรณีพ้นจากตำแหน่ง และพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี แต่ที่คำร้องของผู้ร้องบรรยายว่า ผู้คัดค้านพ้นจากตำแหน่ง สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบุรีในวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๑ และพ้นจากตำแหน่งครบหนึ่งปี ในวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๒ ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินพร้อมเอกสารประกอบ ภายในสามสิบวัน ซึ่งครบกำหนดในวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๕๒ นั้น เห็นว่า ตามพระราชบัญญัติ องค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “อายุของสภาองค์การบริหาร ส่วนจังหวัดมีกำหนดคราวละสี่ปีนับแต่วันเลือกตั้ง และวรรคสอง บัญญัติว่า “สมาชิกภาพของสมาชิก องค์การบริหารส่วนจังหวัดเริ่มตั้งแต่วันเลือกตั้ง ข้อเท็จจริงได้ความตามประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบุรี (บางส่วน) เอกสารหมายเลข ร.๔ แผ่นที่ ๑๐ ว่า มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบุรีเมื่อวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๔๗ วาระการดำรงตำแหน่งของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบุรี คือ ระหว่างวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๔๗ ถึงวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๑ ผู้คัดค้านจึงพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหาร ส่วนจังหวัดเพชรบุรีในวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๑ มิใช่พ้นจากตำแหน่งในวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๑ ตามคำร้อง และถือว่าผู้คัดค้านพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปีในวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๒ ซึ่งครบกำหนดที่ผู้คัดค้านต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ ภายในสามสิบวัน คือ วันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๒ และการกระทำของผู้คัดค้านยังเป็นความผิด ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ ด้วย เมื่อได้ความว่าผู้คัดค้านพ้นจากตำแหน่ง เมื่อวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๑ ผู้ร้องมีมติว่า

ผู้คัดค้านจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินพร้อมเอกสารประกอบต่อผู้ร้องเมื่อวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๗ ซึ่งถือเป็นวันที่ความปรากฏต่อผู้ร้อง จึงเป็นกรณีที่ผู้คัดค้านพ้นจากตำแหน่งก่อนวันที่ความปรากฏต่อผู้ร้อง ระยะเวลาต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งห้าปีต้องเริ่มนับแต่วันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๑ อันเป็นวันพ้นจากตำแหน่ง

พิพากษาว่า นายอิทธิพงษ์ พลบุตร ผู้คัดค้าน จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๕๙ ประกอบมาตรา ๒๖๐, ๒๖๓ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ ห้ามมิให้ผู้คัดค้านดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปี นับแต่วันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๑ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคสอง ก็มีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ จำคุก ๒ เดือน และปรับ ๔,๐๐๐ บาท ผู้คัดค้านให้การรับสารภาพ เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ คงจำคุก ๑ เดือน และปรับ ๒,๐๐๐ บาท ไม่ปรากฏว่าผู้คัดค้านได้รับโทษจำคุกมาก่อน โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๑ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ หากไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙, ๓๐

นายปกรณ์ วงศาโรจน์

นายสุรทิน สาเรือง

นายสิทธิชัย โชคสวัสดิ์ไพศาล

นางสมศรี หรุจิตตวิวัฒน์

นายปกรณ์ มหรรณพ

นายสันต์ เกียรติก่อง

นายอรรถพงษ์ กุลโชครังสรรค์

นายอฉิม อินทุภูติ

นายจรูญ ชีวีตโสภณ